

ספר בראשית

פרשת בראשית

קדמון והי' העולם תהו שלא הי' ביכולת שיתקיימו ע"כ הוצרך המאציל לצמצום עוד אלקותו כדי שהכלים יוכלו לסבול האור ההוא וישיגו מעט מעט האור הראשון ונעשה עולם התיקן כי ע"י הצמצום השני נתקיימו הכלים:

ומזה נבא לבאר בראשית ברא אלקים תרגום אונקלוס בקדמין ברא ה' ר"ל בתחלה ברא אלקים היינו הצמצום ופי' בתחלה ברא הצמצום כדי שיהי' מקום פנוי להעולמות כי שם אלקים מורה על צימצום האור כנודע. אך הכלים לא היו יכולים לסבול האור ההוא מגודל בהירת והיו נבטלין נגדו והי' עולם התהו וזהו והארץ היתה תהו ובהו ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור פי' שאחר עולם התהו נעשה עולם התיקן דהיינו יהי אור ויהי אור ר"ל שנעשה צימצום שני. ועי"ז הי' אור להכלים שיהיו יכולים להשיגו. ולמעלה מזה האור הוא בחינת חשך כי דבר שהוא בלתי מושג מכונה בשם חשך כמאמר הכתוב ישת חשך סתרו וזהו ויבדל אלקים בין האור ובין החושך ר"ל שהבדל עשה הקב"ה בין האור הבא ע"י הצמצום השני שהי' אפשר להשיגו בין האור הקדמון המכונה בשם חושך מחמת שלא הי' באפשרי להשיגו ודו"ק. ודברים אלו נרמזים בעץ החיים ובעמק המלך:

ורוח אלקים מרחפת על פני המים ויאמר וכו' וירא אלקים את האור כי טוב

בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ. ר"ת עולה כ"ב לרמז שבכ"ב אתוויין דאורייתא נבראו כל העולמות:

בראשית ברא אלקים את השמים וכו' והארץ היתה תהו ובהו וכו' ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור ויבדל אלהים כו'. האונקלוס תרגום בראשית ברא אלקים בקדמין ברא ה'. וצריך להבין הלא רש"י מבאר בפירוש שאי אפשר לפרש מלת בראשית שבתחלה ברא אלקים את השמים ואת הארץ כמבואר ברש"י. ונראה דבא לרמז דהנה עצמותו ית"ש היא בלתי מושג ואין שום רעיון ומחשבה תפיסה בי' כלל רצ"ל המחשבה של כל המחשבות אין תופס עצמותו ית"ש והוא נעלם מכל רעיון וזה נקרא בספרי הקדושים אור דלא ידע ואפי' נושאי הכסא המקדשין אותו בכל יום ואומרים מלא כל הארץ כבודו שואלין אי' מקום כבודו ואין סוף לאחדותו והוא ממלא כל עלמין ולעצמותו אין להעריך שום דמות ושום אור וכשעלה במחשבה לפניו ית"ש לברוא את העולם צימצם אלקותו ית"ש ועשה מקום פנוי להעולמות והצימצם ההוא הי' סיבה לגלוי העולמות וזהו שאמר התנא נתעטף הקב"ה באור וברא את העולם. אמנם הצמצום ההוא מחמת גודל בהירתו לא הי' כח בהכלים לסבול האור ההוא והי' בלתי אפשרי שיתקיימו שהיו נבטלים מגודל בהירת אור